

Forslag

til

Lov om ændring af lov om sundhedsplejerskeordninger.

Fremsat den 4. oktober 1967 af *indenrigsministeren*.

I § 6, stk. 3, i lov nr. 227 af 31. maj 1963 om sundhedsplejerskeordninger ændres „1967-68“ til: „1970-71“.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den nugældende lov om sundhedsplejerskeordninger, der trådte i kraft den 1. juli 1963, tilsigter at stimulere kommunernes interesse for etablering af sundhedsplejerskeordninger overalt i landet. I forbindelse med lovens gennemførelse blev det overvejet at pålægge kommunerne en egentlig pligt til etablering af sådanne ordninger med spædbørns-sundhedspleje. Tanken herom måtte imidlertid opgives, da antallet af sygeplejersker med den nødvendige supplerende uddannelse ikke var tilstrækkeligt. Med henblik på senere overvejelser af dette spørgsmål blev der i loven indsat en bestemmelse, hvorefter loven skal optages til revision senest i 1967-68.

Om udviklingen med hensyn til antallet af oprettede og besatte stillinger som spædbørnssundhedsplejerske og sundhedsplejerske i kombineret spædbørns- og skolesundhedspleje kan gives følgende talmæssige oplysninger:

	1950-59		1960-63		1964-66	
	ialt	pr. år	ialt	pr. år	ialt	pr. år
Antal nyoprettede stillinger . . .	91	9	48	12	85	28
Heraf i områder, der ikke tidligere havde sundhedspleje	30	3	6	1½	53	18
	pr. 31. dec. 1959		pr. 31. dec. 1963		pr. 31. dec. 1966	
Antal normerede stillinger	386		434		519	
Antal besatte stillinger	364		408		446	
Antal normerede, men ledige stillinger	22		26		73	

Indenrigsmin. 4.B. j. nr. 3042-75-66.

Det fremgår heraf, at kommunerne siden gennemførelsen af den nuværende lov i betydeligt større omfang end før har oprettet nye sundhedsplejerskestillinger, men at tilgangen af nye sundhedsplejersker langt fra har været tilstrækkelig til, at alle disse stillinger har kunnet blive besat.

Udover de ubesatte 73 stillinger vil der efter sundhedsstyrelsens skøn være behov for yderligere op mod 75 sundhedsplejersker, såfremt de områder af landet, for hvilke der endnu ikke er godkendt nogen sundhedsplejerskeordning, skulle dækkes med traditionelt udformede ordninger. Hertil kommer, at der må påregnes i de kommende år gennemsnitlig pr. år at afgå ca. 20 af de nuværende sundhedsplejersker på grund af alder eller af andre årsager.

En meget væsentlig forøgelse af tilgangen af nye sundhedsplejersker ville således være nødvendig, hvis man skulle sigte mod at opnå dækning af landet med sundhedsplejerskeordninger efter de hidtil gældende retningslinier.

I sundhedsstyrelsen har man imidlertid overvejet mulighederne for en ændret tilrettelæggelse af sundhedsplejerskernes arbejde, bl. a. for derved at opnå en bedre dækning allerede på basis af det antal sundhedsplejersker, som vil være til rådighed i de kommende år. Med henblik på en nærmere undersøgelse af dette spørgsmål, og da der har været rejst tvivl om den traditionelle spædbørnssundhedsplejeordnings hensigtsmæssighed, er der i nogle kommuner på forsøgsbasis etableret sundhedsplejerskeordninger af forskellig karakter med en utraditionel arbejdstilrettelæggelse.

Efter at de første resultater af dette forsøgsarbejde er begyndt at foreligge, har sundhedsstyrelsen i foråret 1967 nedsat et udvalg, der på grundlag

af de indvundne erfaringer skal overveje og evt. stille forslag til ændring af retningslinjerne for sundhedsplejerskernes virksomhed, idet udvalget herunder skal overveje spørgsmålet om sundhedsplejerskevirksomhedens forhold til andre områder inden for sundheds- og sygeplejen. Dette udvalgsarbejde må forventes at strække sig over ca. 2 år.

Uddannelsen af sundhedsplejersker foregår ved Danmarks Sygeplejerskehøjskole i Århus og strækker sig over 2 semestre, i alt 9 måneder. Uddannelsen omfatter dels teoretisk undervisning, dels får eleverne sideløbende hermed lejlighed til at følge sundhedsplejerskearbejdet i praksis. I årene 1954 til 1967 har gennemsnitlig pr. år 29 søgt optagelse på skolen, 25 er fundet kvalificerede til optagelse, og 23 har gennemført uddannelsen. Antallet af kvalificerede ansøgere har således ligget på et lavt niveau. Dette må antages i hvert fald til dels at skyldes, at skolens geografiske placering af mange kvalificerede ansøgere er følt som en væsentlig ulempe, hvortil kommer, at eleverne ikke modtager løn helt eller delvis under uddannelsen.

Men selv om der i de forløbne år havde meldt sig flere kvalificerede ansøgere, ville det kun have været muligt at optage et begrænset antal yderligere elever til uddannelse på sundhedsplejerskelinien, idet man ikke har kunnet skaffe de nødvendige praktikpladser tilstrækkeligt nær skolen.

Med henblik på at imødekomme behovet for en geografisk placering, der vil kunne fremme sygeplejerskernes muligheder for at søge uddannelse

som sundhedsplejerske, har det i oktober 1966 under indenrigsministeriet etablerede uddannelsesnævns for sundhedsvæsenet i januar 1967 anmodet en særlig arbejdsgruppe om at undersøge de praktiske muligheder for etablering af en sundhedsplejerskeuddannelse i København, og i givet fald at fremsætte forslag til en sådan uddannelses tilrettelæggelse og gennemførelse. Arbejdsgruppen har endnu ikke afsluttet sine undersøgelser, men det er indenrigsministeriets indtryk, at der i gruppen er almindelig tilslutning til tanken om at oprette en skole i København med en undervisning svarende til den, der gives på Danmarks Sygeplejerskehøjskole i Århus, og omfattende såvel uddannelse til sundhedsplejerske som til ledende og undervisende sygeplejerske. Undervisningen på en sådan skole forventes i givet fald at kunne påbegyndes i 1969, men den eksisterende sundhedsplejerskemangel må dog uanset denne foranstaltning forudses at vare en række år frem i tiden.

I forbindelse med eventuelle ændringer af tilrettelæggelsen af sundhedsplejerskearbejdet, som overvejelserne i det af sundhedsstyrelsen nedsatte udvalg måtte give anledning til, vil det være naturligt nærmere at overveje, om der også bør ske ændringer i den administrative ramme om sundhedsplejerskeordningerne. Herved vil der også kunne tages hensyn til den ændring af kommunestrukturen, som tilsigtes gennemført i 1970.

Fristen for revision af loven om sundhedsplejerskeordninger foreslås derfor udskudt til 1970-71.